

WYŻSZA SZKOŁA
KSZTAŁCENIA
ZAWODOWEGO

**Міністерство внутрішніх справ України
Експертна служба**

**Кіровоградський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр МВС України**

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

**Збірник матеріалів
засідання № 6 постійно діючої
Міжнародної науково-практичної конференції**

12 жовтня 2023 року

**Кропивницький
2023**

Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова (Республіка Молдова)
Державна некомерційна організація «Національне бюро експертиз» Національної академії наук Республіки Вірменія (Республіка Вірменія)
Національний інститут криміналістичних експертиз Міністерства юстиції Румунії (Румунія)
Вища школа професійного навчання у Вроцлаві (Республіка Польща)
Академія прикладних наук імені професора Едварда Ліпінського в Кельце (Республіка Польща)
Академія прикладних наук «Collegium Balticum» (Республіка Польща)
Поморська вища школа у Старогарді Гданському (Республіка Польща)
Суспільна академія наук – філія в Кельце (Республіка Польща)
Юридичний факультет НАТ «Карагандинський університет імені академіка Є.А. Букетова» (Республіка Казахстан)
Приватна установа «Академія «Bolashaq»» (Республіка Казахстан)
Вища школа бізнесу та підприємництва при Міністерстві економічного розвитку та скорочення бідності Республіки Узбекистан (Республіка Узбекистан)
Академія ГУСПОЛ (Чеська Республіка)
Батумський навчальний університет навігації (Грузія)
Центральноукраїнський національний технічний університет
Запорізький національний університет
Донецький національний медичний університет
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Донецький державний університет внутрішніх справ
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Полтавський державний аграрний університет
Державний університет «Житомирська політехніка»
Льотна академія Національного авіаційного університету
Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса»
Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз Служби безпеки України
Одеський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України
Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки
Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ
Кафедра права гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету імені М.С. Жуковського «ХАІ»
Кафедра економіки та фінансів економічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету
Університет імені Альфреда Нобеля
Центральноукраїнський інститут розвитку людини Університету «Україна»
Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського
Економіко-технологічний інститут імені Роберта Ельворті
Центральноукраїнський інститут ПрАТ «ВНЗ «Міжнародна академія управління персоналом»
Київське міське клінічне бюро судово-медичної експертизи
Всеукраїнська громадська організація «Союз експертів України»
Громадська організація «Всеукраїнська Незалежна науково-дослідна експертна спілка»
Громадська організація «Всеукраїнська асоціація вибухотехніків»
Науково-дослідний інформаційно-аналітичний центр «Інновації, інвестиції, інтелект»

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

**Збірник матеріалів
засідання № 6 постійно діючої Міжнародної
науково-практичної конференції**

**12 жовтня 2023 року
Кропивницький, 2023**

УДК 343.98+351.74](082+083.97)

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Центральноукраїнського національного технічного
університету (протокол № 2 від 30.10.2023 р.)*

Упорядник: **Олександр Коломоєць** – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №2 Донецького державного університету внутрішніх справ, провідний фахівець з організації наукової роботи Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності : збірник матеріалів засідання № 6 постійно діючої Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 12 жовтня 2023 р.). Кропивницький: ТОВ «Центрально-Українське видавництво», 2023. 365 с.

Збірник містить матеріали засідання № 6 однойменної науково-практичної конференції, у якій взяли участь практики, науковці, викладачі та здобувачі вищої освіти вищих навчальних закладів, наукових установ, інших державних органів України та зарубіжжя.

Матеріали конференції можуть бути використані в науково-дослідній роботі та в освітньому процесі спеціалізованих ЗВО.

Матеріали друкуються у авторській редакції, за точність викладеного матеріалу, достовірність наведених у публікації даних, географічних назв, власних імен, цитат та іншої інформації відповідальність несуть автори.

УДК 343.98+351.74](082+083.97)

© Кіровоградський НДЕКЦ МВС, 2023

© Автори, 2023

© ТОВ «Центрально-Українське видавництво» (верстка), 2023

Зміст

Вітальне слово голови Оргкомітету Максима Бабія	12
Список установ, здобувачі вищої освіти та працівники яких взяли участь у конференції	13
Наукова Президія конференції	14
Організаційний комітет конференції	17
Конкурсна_(експертна) комісія конференції	19

Напрямок № 1 Теоретико-правове забезпечення правоохоронної діяльності

Білик Анастасія	Процесуальні форми примирення в цивільному судочинстві України	22
Боса Ірина	Акти, що регулюють діяльність адвокатури: міжнародно-правовий рівень	26
Головков Олександр	Контрольна діяльність дільничних офіцерів поліції у сфері дозвільної системи	30
Іваненко Григорій Іванова Світлана	Шахрайство в інтернеті: специфіка та особливості досудового розслідування	34
Катеринчук Катерина	Проблемні аспекти окремих положень проекту кримінального кодексу України	36
Носирова Зорина	Основні причини зменшення народжуваності в Україні під час російської агресії	38
Симоненко Аліна	Правомірність дій поліцейського під час зупинки транспортного засобу згідно з п.1 ч.1 ст.35 Закону України «Про Національну поліцію»	41
Сукмановська Лідія Нахвостач Аліна- Стефанія	Взаємодія суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству в Україні	45
Овсянник Вікторія Хозлу Іван	Окремі проблемні питання реалізації адміністративно-юрисдикційних повноважень підрозділами поліції на воді	49
Шеру Нурдос	Політика протидії екстремістської злочинності у Республіці Казахстан	51

Напрямок № 2 Актуальні питання здійснення правоохоронної діяльності, забезпечення публічного порядку та безпеки в умовах дії воєнного стану

Андросова Юлія	Особливості роботи водної поліції в період введення правового режиму воєнного стану	58
----------------	---	----

Напрям № 13 Сучасні проблеми та перспективи обліку, оподаткування, аналізу, аудиту, фінансів, менеджменту, інформаційної економіки

Дерев'янка Олена Євген Смирнов	Забезпечення успішності розвитку бізнесу на засадах концепції організаційної амбідекстрії ...	312
Лисенко Алла Акімов Сергій Чадай Юрій	Поняття та форми спеціалізації сільськогосподарського виробництва	315
Орлик Оксана Фефелов Олег Токманьова Заріна	Еволюція механізму оподаткування сільськогосподарських товаровиробників	319
Пугаченко Ольга Пильникова Яна Каява Давид	Завдання та джерела інформації при здійсненні внутрішнього контролю дебіторської заборгованості	324
Фоміна Тетяна Мусієнко Ольга Бубнов Богдан	Принципи організації та способи здійснення податкового контролю в Україні	328
Фоміна Тетяна Чумак Віталій Ткаченко Ольга	Внутрішній контроль нематеріальних активів ...	332
Шалімова Наталія	Умови відмови аудитором продовжувати виконання завдання з аудиту та проблеми виконання аудитором інформаційної функції ...	337

Напрям № 14 Медична допомога і медична послуга: проблеми і перспективи правового регулювання

Вайда Тарас	Порядок надання поліцейськими (рятувальниками) домедичної допомоги постраждалим особам при виявленні у них показань щодо проведення подальшої травматичної ампутації	339
Волошина Оксана	Особливості відповідальності за не надання медичної допомоги в умовах воєнного стану	343
Крученко Анастасія	Проблемні питання трансплантації органів в Україні під час воєнного стану	346

Напрям № 15 Проблемні питання діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану

Магопець Олена Мельник Юлія Криворіг Тетяна Ткаченко Аліна	Трансформація елементів єдиного податку в умовах дії воєнного стану	349
Фоміна Тетяна Кузьменко Юлія Гаєвська Інна Хромов Анатолій	Напрямки удосконалення заходів безпеки у закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану	354
	Податковий контроль в Україні у період дії воєнного стану	357
	Оформлення довідок на підставі копій оригіналів архівних документів з фонду користування або страхового фонду: вимоги законодавства та новели воєнного часу	361

Алла Лисенко

кандидатка економічних наук, доцентка, доцентка кафедри аудиту, обліку та оподаткування Центральноукраїнського національного технічного університету, м. Кропивницький, Україна

Сергій Акімов

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії» в галузі знань 07 - Управління та адміністрування за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» Центральноукраїнського національного технічного університету, м. Кропивницький, Україна

Юрій Чадай

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії» в галузі знань 07 - Управління та адміністрування за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» Центральноукраїнського національного технічного університету, м. Кропивницький, Україна

ПОНЯТТЯ ТА ФОРМИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

В Україні сільське господарство є базовою галуззю, яка забезпечує ефективний розвиток національної економіки та її входження у світовий економічний простір. Важливими компонентами, які сприяють ефективному розвитку аграрного виробництва, є «сприятливі природно-кліматичні умови, якісні ґрунти, землеробські навички населення, зручне економіко-географічне розташування у поєднанні з адекватними заходами прямої й непрямої державної підтримки» [1, с. 145]. Водночас, ефективний розвиток сільськогосподарського виробництва не можливий без раціонального підбору галузей та видів продукції з урахуванням особливостей конкретного суб'єкта господарювання, розміщеного на певній території.

Раціональний підбір галузей та видів продукції забезпечується спеціалізацією виробництва, яка є важливою формою суспільного поділу праці та результатом безперервного розвитку продуктивних сил. Зокрема, розміщення та спеціалізація сільськогосподарського виробництва є взаємопов'язаними формами суспільного поділу праці, перша складова з яких (розміщення виробництва) характеризує такий поділ кількісно, а друга (спеціалізація) - якісно.

Спеціалізація сільськогосподарського виробництва дає загальне уявлення про головні, додаткові та підсобні галузі, які функціонують у рамках конкретного суб'єкта господарювання, рівень їх розвитку, роль та значення у формуванні основних узагальнюючих показників, які комплексно характеризують його фінансово-господарську діяльність.

Головні галузі займають найбільш вагомую частку в обсязі товарної продукції. Так, на думку Рогач С. М., Суліми Н. М., Гуцул Т. А. та Яреми Л. В.

питома вага головної галузі в структурі доходу від реалізації повинна становити понад 20 % [2, с. 154].

На частку додаткових галузей припадає менший відсоток у вартості товарної продукції порівняно з основною галуззю. Такі галузі забезпечують належні умови для розвитку основної галузі та сприяють більш раціональному використанню наявних ресурсів.

До переліку підсобних належать галузі несільськогосподарського виробництва, створені для обслуговування головних, додаткових галузей та з метою задоволення потреб споживачів. Такі галузі сприяють як більш ефективному використанню ресурсів, так і вирішенню соціально-економічних проблем.

Таким чином, в узагальненому форматі під спеціалізацією доцільно розуміти відособлення певних галузей або суб'єктів господарювання для виробництва певних видів продукції.

Розглянемо існуючі підходи науковців до визначення суті поняття «спеціалізація сільськогосподарського виробництва» (таблиця 1).

Таблиця 1

Підходи науковців до визначення суті поняття «спеціалізація сільськогосподарського виробництва»

Автори	Сутність поняття «спеціалізація сільськогосподарського виробництва»
Беженар І. М.	«Спеціалізація відбиває якісний бік суспільного поділу праці і вказує, виробництво яких саме видів продукції є переважаючим на даній території. Це - ефективна форма організації сільського господарства, яка дає можливість зосередити виробництво певних видів продукції на окремих територіях і підприємствах й отримати завдяки цьому кращі результати господарської діяльності» [3, с. 128].
Петрига О. М., Яворська Т. І., Прус Ю. О.	«Спеціалізація сільськогосподарського виробництва - це переважний розвиток виробництва одного або кількох видів продукції в окремих регіонах, підприємствах чи їх підрозділах. Вона характеризується переважним розвитком тих галузей сільського господарства, які в даних умовах забезпечують підвищення ефективності виробництва продукції і вимагає зосередження засобів виробництва та робочої сили для організації розвитку виробництва продукції цих галузей. Економічна сутність спеціалізації виробництва проявляється в обмеженні номенклатури і асортименту продукції, яка виробляється на підприємстві» [4, с. 188].
Рогач С. М., Суліма Н. М., Гуцул Т. А., Ярема Л. В.	«Спеціалізація сільськогосподарського виробництва - це переважний розвиток однієї або кількох галузей у виробництві товарної продукції в окремих підприємствах і регіонах (районах, областях, природно-економічних зонах)» [2, с. 150].

Джерело: узагальнено авторами на підставі [2-4]

Отже, спеціалізація сільськогосподарського виробництва є формою організації аграрного виробництва, спрямованою на зосередженні засобів, предметів праці, трудових та фінансових ресурсів на рівні як окремого суб'єкта господарювання, так і певної території для виробництва окремих видів продукції й отримання завдяки цьому кращих результатів господарської діяльності.

Існують різні форми спеціалізації підприємств. Так, Петрига О. М., Яворська Т. І. та Прус Ю. О. виділяють: предметну, подетальну, технологічну (постадійну), функціональну спеціалізацію (на думку науковців, у практиці сільськогосподарського виробництва ці форми спеціалізації переплітаються одна з одною та проявляються в таких видах, як зональна, внутрішньогалузева, господарська, внутрішньогосподарська спеціалізація); в залежності від рівня спеціалізації аграрних формувань, кількості та співвідношення основних та додаткових галузей - вузькоспеціалізовані, глибоко спеціалізовані, спеціалізовані підприємства та суб'єкти господарювання з комбінованою спеціалізацією [4, с. 188-190].

Рогач С. М., Суліма Н. М., Гуцул Т. А. та Ярема Л. В. виокремлюють наступні форми спеціалізації сільськогосподарських підприємств: залежно від об'єкта спеціалізації - територіальну (у тому числі зональну, мікрозональну, обласну, районну), спеціалізацію аграрних підприємств, внутрішньогосподарську спеціалізацію; виходячи з технологічного принципу виробництва продукції - галузеву та внутрішньогалузеву (у тому числі якісно багаторівневу та постадійну). Зазначені науковці стверджують, що глибоко спеціалізовані господарства мають одну головну галузь, яка забезпечує більше 50 % надходжень від реалізації продукції, а також 3-4 додаткові галузі. У спеціалізованих господарствах виокремлюють дві головні галузі, на частку яких в доході від реалізації продукції припадає 60-70%, та 3-4 додаткові галузі. В господарствах комбінованої спеціалізації виділяють три головні галузі, які сумарно забезпечують більше 75 % надходжень від реалізації продукції, а також 3-4 додаткові галузі [2, с. 150-155].

Для того, щоб урахувати ступінь розвитку товарних галузей у рамках конкретного суб'єкта господарювання, визначають коефіцієнт зосередження товарного виробництва (K_3):

$$K_3 = \frac{100}{\sum_{i=1}^n P_{\theta_i} (2N_i - 1)},$$

де P_{θ_i} - питома вага i -ї галузі в структурі товарної продукції, %;

N_i - порядковий номер i -ї галузі в ранжованому ряді, побудованому за спадною ознакою.

Суб'єкт господарювання вважається багатогалузевим, коли значення K_3 не перевищує 0,20. Слабким є рівень спеціалізації, при якому K_3 знаходиться в межах 0,21-0,30, середнім - 0,31-0,40, вищим за середній - 0,41-0,50, високим - 0,51-0,60, поглибленим - понад 0,60 [2, с. 155-156].

Спеціалізація сільськогосподарського виробництва тісно пов'язана з кооперацією та концентрацією. Результатом такого взаємозв'язку є суспільна комбінація праці, об'єднання суб'єктів господарювання для виконання певних

виробничих операцій, придбання техніки та обладнання, удосконалення системи збуту продукції і т. ін.

Слід зазначити, що в Україні поряд з великими аграрними формуваннями функціонують середні за розміром та малі підприємницькі структури. Обираючи напрям спеціалізації, власники та система менеджменту аграрних формувань далеко не завжди керуються науково обґрунтованими рекомендаціями, натомість ключовим є прагнення максимізувати прибуток, зосереджуючись на виробництві високорентабельних видів продукції без дотримання сівозмін, що значно виснажує сільськогосподарські угіддя та, зокрема, погіршує якість ґрунту.

Вважаємо, що при формуванні спеціалізації суб'єкта господарювання в сфері сільськогосподарського виробництва слід враховувати: природно-кліматичні умови, а також відповідність основної діяльності суб'єкта господарювання його ключовим цілям, місії та стратегії; необхідність забезпечення раціонального користування ресурсами й дотримання екологічної безпеки, відповідність програмам регіонального та загальнодержавного економічного розвитку; відповідність структури аграрного виробництва науково обґрунтованим рекомендаціям та ринковій кон'юктурі.

Як свідчать світові тенденції та досвід господарювання, саме спеціалізовані на виробництві певних видів продукції суб'єкти господарювання мають змогу належним чином здійснювати контроль якості продукції, обирати оптимальні канали продажу, вдосконалювати матеріально-технічну базу, що забезпечує у поєднанні з кооперацією та концентрацією сільськогосподарського виробництва його високу економічну ефективність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лисенко А. М. Проблеми розвитку сільськогосподарського виробництва та перспективні напрями використання аграрного потенціалу регіону. *Кіровоградщина – 2025: пріоритети і можливості розвитку: збірник тез доповідей науково-практичної конференції, 7 червня 2017 р.*, м. Кропивницький. - Кропивницький: «Ексклюзив-систем». С. 145-148.

2. Економіка сільського господарства: навчальний посібник / С. М. Рогач, Н. М. Суліма, Т. А. Гуцул, Л. В. Ярема. Київ: ЦП «Компринт», 2018. 517 с.

3. Беженар І. М. Стан розвитку спеціалізації в аграрних підприємницьких структурах. Глобальні та національні проблеми економіки: Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. Вип. 10, 2016. С. 128-133.

4. Економіка аграрного підприємства: навчальний посібник / О. М. Петрига, Т. І. Яворська, Ю. О. Прус; за ред. О. М. Петриги, Т. І. Яворської. - Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. 498 с.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОВО- ЕКСПЕРТНОЇ ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Збірник матеріалів
засідання № 6 постійно діючої Міжнародної
науково-практичної конференції
(м. Кропивницький, 12 жовтня 2023 року)**

Редактор Коломоєць О.Д.

Верстка Чудна С.М.

Зверстано в ТОВ «Центрально-Українське видавництво»
Україна, 25006, м. Кропивницький, вул. Т. Карпи, 69
т.: (0522) 24-25-96, 0979641741, ел. пошта: zuv2@ukr.net

Надруковано на власному обладнанні Кіровоградського НДЕКЦ МВС

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції від
15.12.2011 р., серія ДК № 4234

Підписано до друку 15.11.2023 р. Формат 60x84 1/16
Папір офсетний.
Гарнітура Cambria
Ум. друк, арк. 6,6
Наклад 200 примірників.